

України від № 564 від 7 травня 2022 року. URL: https://ips.ligazakon.net/document/view/kp220564?utm_source=jurliga.ligazakon.net&utm_medium=news&utm_content=jl03&_ga=2.52019241.1405375306.1668024804-1158281735.1666044090

3. Ковач Д. Л. Деякі аспекти державної реєстрації земельних ділянок та оформлення прав на них. *Актуальні проблеми держави і права*. 2014. С. 438–442.

Комар Ірина Віталіївна,
*студентка 2-го курсу магістратури факультету цивільної
та господарської юстиції Національного університету
«Одеська юридична академія»*

Науковий керівник: *к.ю.н., доцент, доцент кафедри аграрного,
земельного та екологічного права Платонова Є. О.*

ПРАВОВІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ ВІТРОЕНЕРГЕТИКИ УКРАЇНИ В УМОВАХ ВІЙНИ

У спадок від минулого промислового століття нам дісталися невинні проблеми, пов'язані із забрудненням навколишнього середовища і реальною загрозою глобального потепління. XXI століття диктує нові підходи до енергетичної безпеки націй, представляючи нові екологічно чисті технології, застосування яких не робить негативно впливу на навколишнє середовище. Саме відновлювана енергетика зможе вирішити питання забезпечення національної енергобезпеки та енергонезалежності України.

Вітроенергетика – це екологічно безпечне і водночас ефективне, досить потужне і доступне джерело енергії, що не вимагає вугілля, газу та інших дорогих енергоносіїв, а також спорудження протяжних ліній електропередач і високо кваліфікованого обслуговування. Вітроенергетика, як галузь енергетики, спеціалізується на використанні енергії вітру – кінетичної енергії повітряних мас в атмосфері. Енергію вітру відносять до відновлюваних видів енергії, так як вона є наслідком діяльності сонця [1]. Завдання розвитку вітроенергетики є особливо актуальним сьогодні. В результаті повномасштабної війни на території України відновлювальна енергетика опинилась в досить складних умовах – енергетичної та паливної криз; загострення екологічної ситуації, створеної викидами теплових електростанцій, порушеннями гідрологічних і біологічних режимів річок, перегоро-

джених потужними гідроелектростанціями; небезпечності атомних електростанцій.

Потенціал вітрової енергії, який може бути використаний до 2030 р., оцінюється в 16 ГВт, причому щорічно можна виробляти від 25 до 30 ТВт/год електроенергії. Крім того, Агентство з питань забезпечення ефективного використання енергетичних ресурсів вважає, що до 2050 р. може використовуватися до 30 ТВт/год вітрової енергії, тоді як загальний технічний потенціал вітрової енергії становить 42 ТВт/год. В Українській енергетичній стратегії планується, що до 2030 р. в Україні 2 ТВт/год електроенергії будуть вироблятися вітровими установками [2].

За останні кілька років Україна досягла значного прогресу у сфері вітроенергетики. Зокрема, загальна потужність вітрогенерації досягла майже 1,7 ГВт, не враховуючи ВЕС, розташованих на окупованих територіях Донецької та Луганської областей та анексованого Криму. Зокрема, йдеться про ВЕС у Запорізькій, Миколаївській, Одеській, Херсонській та Львівській областях. Згідно з прогнозом Української вітроенергетичної асоціації (УВЕА) наприкінці 2021 року, до 2022 року планувалося ввести в експлуатацію щонайменше 1 ГВт нових вітроенергетичних потужностей. Крім того, було дозволено будувати додаткові 4 ГВт потужності. Так, на початку лютого 2022 року голова ради директорів УВЕА Андрій Конеченков правильно спрогнозував позитивну динаміку розвитку вітроенергетики в Україні, але за місяць до країни вторглися російські війська. Тож актуальними є не лише питання розвитку, а й питання збереження самої галузі [3].

Щодня об'єкти енергетики по всій Україні стикаються з загрозою обстрілів. Пошкоджено частину інфраструктури. Наприклад, відомо, що не підлягають відновленню вже близько п'яти турбін: чотири на Мирненській ВЕС і Новотроїцькій ВЕС («Віндкрафт») і одна на ВЕС «Сиваш» («Сивашенергопром»).

Наразі набуває актуальності аналіз деяких негативних та позитивних аспектів правового регулювання вітроенергетики під час воєнного стану. Так, відповідно до наказу Міністерства енергетики України «Щодо проведення розрахунків на ринку електричної енергії» від 04.04.2022 року, було встановлено обмеження щодо розрахунків з виробниками відновлюваних джерел енергетики. Для ВЕС такі обмеження становили – 51, 51 коп. за 1кВт/год (16% середньозваженого «зеленого» тарифу). Тобто таким чином, ми спостерігаємо як держа-

ва, сплачуючи виробникам менше встановленого «зеленого тарифу», демотивує їх виробляти альтернативну енергію [4]

Проте, важливо відмітити і позитивні зрушення у сфері відновлювальної енергетики, які відбулись під час воєнного стану. Саме війна стала каталізатором приєднання України до об'єднаної енергосистеми континентальної Європи ENTSO-E. Приєднання відбулось 11 березня 2022 року, що на рік раніше, ніж було заплановано. Чому ж ми відносимо це до позитивних аспектів? Ця інтеграція дозволяє Україні не тільки стати частиною європейського енергетичного сектору, але й отримати абсолютну незалежність від Росії та Білорусі в енергетичній сфері. У разі аварійних ситуацій в енергетичній системі чи пошкодження енергетичної інфраструктури України, наша країна зможе отримувати аварійну допомогу та постачання електроенергії із енергосистеми континентальної Європи. До цього приєднання енергосистема України була синхронізована із енергосистемами Білорусі, Молдови та Російської Федерації, та у відповідних випадках залежала від аварійної допомоги та постачання електроенергії із енергосистем відповідних країн. Отже, цей крок надасть Україні можливість зберегти стабільну роботу енергосистеми в умовах війни [5].

За прогнозами аналітиків, в найближчі роки вітроенергетика в Україні буде розвиватися швидше, в порівнянні з іншими видами відновлюваної енергетики, а загальна потужність вітропарків перевищить потужність сонячних станцій в 10 разів. На думку експертів, це обумовлено тим, що в порівнянні з фотоелектричними модулями, при однаковій потужності, вітроустановки займають меншу площу і коштують набагато дешевше [6].

Таким чином, для розвитку вітроенергетики в Україні необхідне формування ефективної національної енергетичної політики, створення законодавчої та нормативно-технічної бази відновлюваної енергетики, правових механізмів її державної підтримки. Стимулювання вітроенергетичної галузі має проводитися одночасно за трьома напрямками: 1) виробництво енергії промисловими вітроелектростанціями та домашніми вітряками (прозорість механізму будівництва, приєднання до мережі, отримання «зеленого» тарифу); 2) виробництво обладнання (конкурентні умови функціонування виробників); 3) стимулювання споживачів енергії (надання пільгових кредитів на встановлення обладнання). Окрім створення цілісної вітроенергетичної галузі України, слід враховувати регіональне розташування від-

повідних об'єктів, а тому розробляти та впроваджувати інноваційно-інвестиційні проекти розвитку в окремих регіонах.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Олійник Я. Б. Основи екології: підручник. Київ: Знання, 2012. 558 с.
2. Офіційний сайт Світової асоціації вітрової енергетики. URL: <http://www.wwindea.org>.
3. Офіційний сайт Української вітроенергетичної асоціації URL: <https://uwea.com.ua/ua/>.
4. Щодо проведення розрахунків на ринку електричної енергії: Наказ Міністерства енергетики України від 04.03.2022 року № 104. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0104922-22#Text>
5. Сайт Євроінтеграційного порталу. URL: <https://eu-ua.kmu.gov.ua/node/4510>.
6. Україна та енергетичне співтовариство: час настав? // Українська енергетика URL: <http://ua-energy.org/post/47319>.

Коноваленко Анастасія Юріївна,

*студентка 2-го курсу факультету цивільної та господарської юстиції
Національного університету «Одеська юридична академія»*

Науковий керівник: *д.ю.н., професор, професор кафедри аграрного,
земельного та екологічного права Гавриш Н. С.*

ПРАВОВА ХАРАКТЕРИСТИКА ПРИВАТНОЇ ФОРМИ ВЛАСНОСТІ НА ЗЕМЛЮ

Особливе місце в суспільному та особистому житті громадян займає власність, адже практично кожна людина протягом життя стикається з тією чи іншою проблемою, пов'язаною з її майном. Крім того, власність є основою забезпечення життєздатності економіки країни та гарантією існування та розвитку всього суспільства. Право приватної власності та його дієві гарантії стоять у ряду найважливіших атрибутів правової демократичної держави. В свою чергу, це стосується і землі.

Якщо говорити про право приватної власності на землю, то воно було відроджене на території України в 1992 році і зазнало серйозної трансформації в подальші роки, а саме об'єктно-суб'єктивного складу та підстав і порядку набуття й припинення такого права.